

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG ÁLLÁSFOGLALÁSAI

A 2002. ÉVI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK ÉS A 2003. ÉVI ORSZÁGOS KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOK IDŐSZAKÁBAN

A választókerületek kialakítása

[20/2002. (VII. 11.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 34. § (2) bekezdésének a) pontjában írt hatáskörében eljárva az alábbi állásfoglalást adja ki:

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 4. §-ának (1) bekezdése szerint „A választást legkésőbb 72 nappal a szavazás napja előtt kell kitűzni.”

A Ve. 11. §-a szerint „A választás kitűzésétől a szavazás napjáig nem lehet település, választókerület és szavazókör határát, sorszámát, továbbá település elnevezését, utcanevet, házszámot és helyrajzi számot megváltoztatni.”

A Ve. 102. §-ának (1) bekezdése szerint „Az egyéni választókerületek sorszámát és területét a helyi választási iroda vezetője a választás évének január 1-jei lakosságszáma alapján állapítja meg.”

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban Övjt.) 59. §-ának (2) bekezdése szerint „A települési és a helyi kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete tagjai számának meghatározásához a lakosság számát a szavazás napját megelőző 60. napon a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás helyi szervének adatai alapján kell megállapítani.” A Ve. elfogadása során nem került sor az Övjt. és a Ve. idézett szakaszai összhangjának megteremtésére.

Az Országos Választási Bizottság abból indul ki, hogy a választójog alkotmányos alapjog. Az annak jóhiszemű gyakorlásához biztosított törvényi feltételek megléte az Alkotmánybíróság gyakorlatában megkövetelt jogbiztonság nélkülözhetetlen alkotóeleme.

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a fenti követelményre tekintettel a választókerületen végrehajtott érdemi változtatásra – így különösen a választókerület területének megváltoztatására, a megszerezhető mandátumok számának módosítására – a választások kitűzése után nem kerülhet sor, azaz az idézett jogszabályok közül a Ve. hivatkozott rendelkezései alkalmazandók.

A helyi önkormányzatok tagjainak választásán történő kisebbségi jelöltség

[21/2002. (VIII. 8.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 34. §-a (2) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazással élve a helyi önkormányzatok tagjainak választásán történő kisebbségi jelöltség tárgyában a következő állásfoglalást adja ki:

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 71. § (1) bekezdése szerint: „az országgyűlési képviselőket, valamint a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjait, továbbá a polgármestert és a fővárosi főpolgármestert a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják”.

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 1. §-a szerint a „választójog általános és egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos”.

A Ve. 3. § c) és d) pontjai szerint a „választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás.”.

Az Övjt. 50/B. §-ának (2) bekezdése szerint „a helyi kisebbségi önkormányzati testületbe jelölhető bármely választópolgár, aki a Nek. Tv.-ben meghatározott kisebbség képviselőjét vállalja”.

Az Övjt. 54/A. § m) pontja szerint „kisebbségi jelölt: valamely nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselőjét felvállaló független jelölt, illetve a kisebbségi szervezet jelöltje;”.

A Ve. 149. § j) pontja szerint „kisebbségi jelölt: valamely – a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény szerinti – nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselőjét vállaló független jelölt, illetőleg a kisebbségi szervezet jelöltje;”

A belügyminiszter 20/2002. (VIII. 1.) BM rendelete a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény végrehajtásáról a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán 2. számú mellékletének 2. számú mintájának egyik mondata úgy szól, hogy „Kijelentem, hogy az alábbi kisebbség képviselőjét vállalom (csak egy kisebbség jelölhető meg):...”.

A kisebbség képviselőjének vállalásához az Övjt. kisebbségenként járó kedvezményeket biztosít. A kisebbségi jelölt kizárólag egy kisebbség képviselőjének jogcímén részesülhet a kisebbségek számára törvényileg biztosított kedvezményes mandátumszerzés (kislistás kedvezmény, kisebbségi kompenzációs lista) lehetőségében, ellenkező esetben jogtalan előnyhöz jutna.

Egy szervezet több kisebbség képviselőjét is felvállalhatja, ha a bíróságon ennek megfelelően jegyeztették be a szervezetet, de a több kisebbség képviselőjére alakult szervezet több jelölt állításával, jelöltenként egy-egy kisebbség megjelölésével tehet eleget a jogszabályi rendelkezéseknek.

Az Alkotmányban és az Övjt.-ben foglalt, a választójog egyenlőségének elvéből és a Ve.-ben foglalt, a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség elvéből következik, hogy az önkormányzati választáson egy kislistás vagy egyéni választókerületi jelölt – kisebbségi kedvezményre jogosító módon – csak egy kisebbség képviselőjét vállalhatja fel.

Ezt az értelmezést támasztja alá, hogy a jogszabályok értelmező rendelkezései egyes számban („valamely ... kisebbség”) utalnak a kisebbségre, illetőleg a mandátumkiosztás szabályai csak ezen értelmezés esetén alkalmazhatók.

A kisebbségi kompenzációs lista és a kisebbségi szervezet kompenzációs listája

[22/2002. (VIII. 8.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 34. § (2) bekezdésének a) pontjában írt hatáskörében eljárva a kisebbségi kompenzációs lista és a kisebbségi szervezet kompenzációs listája tárgyában az alábbi állásfoglalást adja ki:

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XIII. fejezetében a választások alapelvei között, a 71. § (1) bekezdésében kimondja, hogy „az országgyűlési képviselőket, valamint a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjait, továbbá a polgármestert és a fővárosi főpolgármestert a választópolgárok általános és egyenlő választójog alapján, közvetlen és titkos szavazással választják.”

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 1. §-a megismétli az Alkotmányban foglalt alapelvet: „A választójog általános és egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos.”

Az Övjt. 29. §-ának (1) bekezdésének a) pontja szerint „a 10 000-nél több lakosú településen kompenzációs listát az a jelölő szervezet indíthat, amely az egyéni választókerületek legalább egynegyedében (3. melléklet) jelöltet állított. A jelöltek számába beszámítanak:

a) az adott jelölő szervezet által önállóan állított jelöltek;...”

Az Övjt. 44. §-ának (3) bekezdése a következő rendelkezéseket tartalmazza a kompenzációs listás mandátumkiosztásról: „Egy-egy kompenzációs lista a település egyéni választókerületeiből összesített töredékszavazatok arányában kap mandátumot. Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületben a jelölő szervezet jelöltjére leadott olyan szavazat, amellyel nem szereztek mandátumot.”

Az Övjt. 50. §-ának (1) és (3) bekezdése tartalmazza a kisebbségi kompenzációs lista állításának szabályait: „(1) A vegyes választási rendszerben kisebbségenként külön-külön kisebbségi kompenzációs listára kell venni valamennyi, az egyéni választókerületben akár független kisebbségi jelöltként, akár kisebbségi jelölő szervezet jelöltjeként indult jelöltet. A kisebbségi jelölő szervezetek, illetőleg a kisebbségi jelöltek közös kompenzációs listát is indíthatnak.”

„(3) Az egyéni választókerületi kisebbségi jelölt írásban lemondhat a kisebbségi kompenzációs listás jelöltségről.”

A Ve. a választási eljárás alapelvei között a 3. § c) és d) pontjában kimondja, hogy „a választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,

d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,...

A választójog egyenlőségének alkotmányos alapelvéből, valamint a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség elvéből az következik, hogy egy jelölt nem alapozhat meg két listát, és egy jelöltre leadott szavazat nem kerülhet két különböző kompenzációs listára (a kisebbségi szervezet által állított kompenzációs listára és a kisebbségi kompenzációs listára).

A kisebbségi jelölő szervezet ezért csak akkor indíthat „saját” kompenzációs listát az általa az egyéni választókerületekben megfelelő számban állított jelöltek alapján, ha azok lemondanak a kisebbségi kompenzációs listás jelöltségről. A mandátumkiosztás fent idézett szabályai csak a jelen értelmezés elfogadása esetén alkalmazhatók.

A közös jelölt után járó töredékszavazatok

[23/2002. (IX. 9.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 34. § (2) bekezdésének a) pontjában írt hatáskörében eljárva a közös egyéni választókerületi jelölt töredékszavazatainak tárgyában az alábbi állásfoglalást adja ki:

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 44. §-ának (3) bekezdése rendelkezik arról, hogy a vegyes választási rendszerben az egyéni választókerületi jelöltre leadott szavazatok mely esetben minősülnek töredékszavazatnak, és azokat mely kompenzációs listán kell figyelembe venni: „(3) Egy-egy kompenzációs lista a település egyéni választókerületeiből összesített töredékszavazatok arányában kap mandátumot. Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületben a jelölő szervezet jelöltjére leadott olyan szavazat, amellyel nem szereztek mandátumot. Ha a közös jelöltek jelölő szervezeteinek nincs közös kompenzációs listája és a közös jelölt nem lett képviselő, akkor a töredékszavazatok a közös jelöltet állító jelölő szervezetek száma szerinti arányban oszlanak meg a jelölő szervezetek önálló listái között. A töredékszavazatok felosztásánál a kiszámított szavazathányad egész része kerül fel az önálló kompenzációs listára. Ha valamely érintett jelölő szervezetnek nincs önálló kompenzációs listája, akkor a töredékszavazat reá eső része elvész.”

Az Övjt. idézett rendelkezései értelmében, ha több jelölő szervezet közösen állít egyéni választókerületi jelöltet,

- a) a közös jelölt valamennyi töredékszavazata a pontosan ugyanazon jelölő szervezetek által állított közös kompenzációs listára kerül,
- b) ha az a) pont szerinti kompenzációs lista nincs, a közös jelölt állításában részt vevő jelölő szervezetek önálló (azaz nem más jelölő szervezettel közösen állított) kompenzációs listáira kerül a töredékszavazatok megfelelő hányada (két jelölő szervezet esetén fele-fele, három jelölő szervezet esetén egyharmada-egyharmada-egyharmada stb.),
- c) a töredékszavazatoknak a jelölő szervezetre eső hányada elvész, ha a közös egyéni választókerületi jelölt állításában részt vevő jelölő szervezet nem állít önálló kompenzációs listát, vagy ha olyan közös kompenzációs lista állításában vesz részt, amelyet nem pontosan ugyanazok a jelölő szervezetek indítanak, amelyek a jelöltet állították.

A választási eljárás körében érvényesülő jogorvoslati jog

[24/2002. (IX. 23.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 34. § (2) bekezdésének a) pontjában írt hatáskörében eljárva a választási eljárás körében érvényesülő jogorvoslati jog tárgyában az alábbi állásfoglalást adja ki:

Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.

Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése alapján a Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot – a jogviták ésszerű időn belül való elbírálásának érdekében, azzal arányosan – a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.

A Ve. 3. § e) pontja szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk többek között a jogorvoslat lehetőségére és pártatlan elbírálására vonatkozó alapelvet.

A választási eljárás körében a jogorvoslati jogra vonatkozó részletes szabályokat a Ve. 77-85. és 99. §-ai, 102. §-ának (2) bekezdése, továbbá 130. § és 146. §-ai határozzák meg.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján, figyelemmel az Alkotmánybíróság gyakorlatára – egyebek mellett az 51/1991. (X. 19.), az 5/1992. (I. 30.) és a 22/1995. (III. 31.) AB határozatokra – is, az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a jogorvoslathoz való jog a választási eljárás körében is olyan alkotmányos alapjog, amely ugyan az Alkotmányban meghatározott módon, kifejezett és egyértelmű szabályozással korlátozható, e korlátozás azonban nem érintheti az alapjog lényeges tartalmát.

A jogorvoslathoz való jog korlátozása nem terjedhet odáig, hogy megakadályozza az alapjog lényegi rendeltetésének és tartalmának – jogorvoslati kérelem alapján jogorvoslati fórum által a kifogásolt döntés felülvizsgálata, amennyiben pedig szükséges, a döntés hatályon kívül helyezése, megsemmisítése vagy megváltoztatása – érvényre juttatását.

Sem a Ve., sem más választási jogszabályok nem tartalmazzak a jogorvoslati jog korlátozására vonatkozó kifejezett rendelkezéseket. Ebből következően a Ve. rendelkezései nem értelmezhetőek, illetve alkalmazhatóak olyan módon, amely korlátozná vagy megakadályozná a választási eljárás keretében hozott döntésekkel szemben alanyi jogként biztosított jogorvoslati jog alapvető rendeltetése érvényesülését, illetve érvényesítését.

A közhasznú szervezetnek minősülő jelölő szervezetek jelöltjeinek és listáinak nyilvántartásba vétele

[25/2002. (IX. 26.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 34. § (2) bekezdésének a) pontjában írt hatáskörében eljárva a közhasznú szervezetnek minősülő jelölő szervezetek jelöltjei és listái nyilvántartásba vételének tárgyában az alábbi állásfoglalást adja ki:

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény 54/A § k) pontja és a Ve. 149. § g) pontja alapján jelölő szervezetek a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény szerint bejegyzett pártok, valamint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény szerint bejegyzett társadalmi szervezetek és kisebbségi szervezetek lehetnek.

A Ve. 55. § (2) bekezdése szerint az illetékes választási bizottság minden, a törvényes feltételeknek megfelelő jelölő szervezetet, jelöltet, illetőleg listát – a bejelentését követő három napon belül – nyilvántartásba vesz. Az 56. § (3) bekezdése szerint a választási bizottság visszautasítja a lista nyilvántartásba vételét, ha a jelölés a törvényes feltételeknek nem felel meg.

A Ve. 59. § (4) bekezdése értelmében a jelölő szervezet jelölési jogosultságát a választási bizottság a bíróság által bejegyzett társadalmi szervezetek nyilvántartásában ellenőrizheti.

A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Khsz.) 2. § (1) bekezdése szerint közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett társadalmi szervezet, kivéve a biztosító egyesületet és a politikai pártot, valamint a munkáltatói és a munkavállalói érdek-képviselői szervezetet. A Khsz. 4. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében a közhasznúsági nyilvántartásba vételhez a szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell, hogy a szervezet közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt. Szintén a Khsz. 26. § d) pontja szerint a törvény alkalmazásában közvetlen politikai tevékenység: a pártpolitikai tevékenység, továbbá országgyűlési képviselői, megyei, fővárosi önkormányzati választáson jelölt állítása.

A Khsz. 22. § (4) bekezdése és 23. §-a kimondja, hogy a közhasznú szervezet 60 napon belül köteles kérni a közhasznú jogállás törlését, illetőleg alacsonyabb

közhasznúsági fokozatba történő átsorolását, ha a működése e törvény 4-5. §-ában foglalt feltételeknek nem felel meg, illetőleg az ügyész a közhasznúsági nyilvántartásba vételre illetékes bíróságnál indítványozhatja a közhasznú jogállás törlését, illetőleg az alacsonyabb közhasznúsági fokozatba történő átsorolást, ha a közhasznú szervezet működése és vagyonfelhasználása az e törvényben, a létesítő okiratban vagy az ennek alapján készített belső szabályzatokban foglalt rendelkezéseknek nem felel meg, és ezen a szervezet az ügyészi felhívás után sem változtat.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Khsz.-ben foglalt korlátozások nem jelentik azt, hogy a közhasznú szervezetnek minősülő jelölő szervezetek az országgyűlési képviselői, a megyei és a fővárosi önkormányzati választáson ne állíthatnának jelölteket és listákat, tekintettel arra, hogy a jelöltek és listák állítása a választási jogszabályok vonatkozó rendelkezései szerint történik. A Khsz.-ben foglalt korlátozások megszegése a Khsz. szerinti jogkövetkezményeket vonja maga után.

A nemzeti és etnikai kisebbségek országos önkormányzatát megválasztó elektorok gyűlése

[1/2003. (I. 30.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban Ve.) 34. § (2) bekezdésének a) pontjában írt hatáskörében eljárva az országos kisebbségi önkormányzatokat választó elektorok gyűlése határozatképességének tárgyában a következő állásfoglalást adja ki:

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 68. §-ának (4) bekezdése szerint „a nemzeti és etnikai kisebbségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.”

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Nek. tv.) 31. §-ának (2) bekezdése értelmében „az országos önkormányzatot a kisebbségi elektorok választják meg.”

A Nek. tv. 33. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy „az Országos Választási Bizottság a 32. § (2) bekezdésben meghatározott határnaptól számított 60 napon belüli időpontra összehívja az elektorok gyűlését, feltéve, hogy az elektorok száma eléri a 14 főt. A megválasztható képviselők száma [63. § (3) bek.] nem érheti el a jelenlévő elektorok számát.”

Ugyanezen § (3) bekezdése alapján „a (2) bekezdés szerint összehívott elektori gyűlés határozatképtelensége esetén az Országos Választási Bizottság egy alkalommal ismételten összehívja az elektorok gyűlését a határozatképtelen gyűlés időpontjától számított 60 napon belüli időpontra.” A (4) bekezdés szerint pedig „egy azonos nemzeti vagy etnikai kisebbség csak egy országos önkormányzatot hozhat létre. Több nemzeti és etnikai kisebbség közös, társult országos önkormányzatot alakíthat.”

A Nek. tv. 34. §-a kimondja: „az országos önkormányzat közgyűlésének tagjait saját körükből az elektorok a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvény kislistás szavazásra vonatkozó szabályainak megfelelő alkalmazásával, titkos szavazással választják meg. A szavazólapra minden jelölt felkerül, aki az elektorok 10%-ának támogatásával rendelkezik. Az elektorok gyűlése határozatképes, ha azon legalább a megválasztott elektorok fele részt vesz.”

A 63. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy „az első alkalommal összehívott országos önkormányzat közgyűlése tagjainak számát az összehívott elektorok gyűlése határozza meg 13 és 53 fő között.”

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról szóló 1999. évi LXV. törvény indokolása szerint „a törvény a jelenlegi 75%-ról 50%-ra csökkenti az elektori gyűlések határozatképességi követelményét. Ez azt jelenti, hogy csak akkor határozatképes az országos kisebbségi önkormányzatot választó elektori gyűlés, ha az összes elektornak legalább a fele megjelenik a gyűlésen. Ez az arány természetesen nem érinti a Nek. tv. 33. §-ának (2) bekezdéséből és 63. §-ának (3) bekezdéséből következő azon feltételt, amely szerint csak akkor lehet megtartani a választást, ha a jelen lévő elektorok száma meghaladja a megválasztandó testület minimális létszámát.”

A fővárosi és az országos kisebbségi önkormányzatok megválasztásának eljárási rendjéről szóló 46/1998. (X. 21.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint „az országos kisebbségi önkormányzatok választásával kapcsolatos feladatokat az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) látja el. A választások szervezési, ügyviteli, számítástechnikai, pénzügyi, technikai előkészítését és lebonyolítását a helyi választási irodák (a továbbiakban: HVI), a területi választási irodák (a továbbiakban: TVI), valamint az Országos Választási Iroda (a továbbiakban: OVI) látják el.”

Az R. 4. §-a alapján:

„(1) A gyűlést a korelnök nyitja meg.

(2) A gyűlésen résztvevők – nyílt szavazással – saját maguk közül levezető elnököt és háromtagú szavazatszámoló bizottságot választanak. A szavazatszámoló bizottság tagjai közül elnököt választ.

(3) A levezető elnök és a szavazatszámoló bizottság tagja jelölt nem lehet.”

Az R. 5. §-a kimondja: „A nyílt szavazáskor a korelnök, illetve a levezető elnök – a szavazatok pontos számbavételét mellőzve – megállapíthatja a nyilvánvaló többség vagy kisebbség tényét is. Ha a nyílt szavazás során szavazategyenlőség van, a legtöbb szavazatot kapott javaslatokat ismételt szavazásra kell bocsátani. Ismételt szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt.”

Az R. 6. §-ának (3) bekezdése szerint „a szavazólap teljességének ellenőrzése a levezető elnök és a szavazatszámoló bizottság feladata.”

Az R. 7. §-a kimondja:

„(1) A szavazat érvényességének megállapítására a Ve. 69. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A gyűlésről jegyzőkönyv készül, melyet a levezető elnök és a szavazatszámoló bizottság tagjai írnak alá.”

Az R. 27. §-ának (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy „ha a gyűlésen tizenhétnél kevesebb elektor van jelen vagy egyéb okból nem jön létre a szavazatszámoló bizottság, a szavazatszámoló bizottság feladatait az OVB jelen levő tagjai látják el.”

Az R. 31. §-a alapján „a jegyzőkönyv alapján az eredményt az OVB állapítja meg, a választást követő 8 napon belül.”

Az R. 32. §-a szerint „az OVB döntése ellen a Ve. 77-80. §-aiban foglaltaknak megfelelő jogorvoslatnak van helye.”

A fentiek alapján az OVB megállapítja, hogy a nemzeti és etnikai kisebbségek országos önkormányzatának elektorok gyűlésén történő megválasztása a nemzeti és etnikai kisebbség autonóm joga. Az Országos Választási Bizottság, valamint az Országos Választási Iroda az országos nemzeti és etnikai kisebbséget megválasztó elektori gyűléssel kapcsolatosan kizárólag a hatályos jogszabályokban rögzített, fentiekben idézett jogosítványokat gyakorolhatja.

Az elektori gyűlés határozatképes, ha azon a megválasztott elektoroknak legalább a fele részt vesz. Az elektori gyűlés határozatképességének folyamatos fenntartása a gyűlés lebonyolításának törvényes feltétele.

Az elektori gyűlés határozatképességét a gyűlésen jelen lévő elektorok száma alapján a korelnök, illetve a gyűlést levezető elnök ellenőrzi. Az elektori gyűlés határozatképességét a gyűlés megkezdése, valamint a képviselőtestület tagjainak megválasztása előtt mindenképpen ellenőrizni kell, amelynek eredménye a gyűlés jegyzőkönyvében rögzítésre kerül. A szavazás eredményeként az a jelölt lesz a képviselőtestület tagja, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvény kislistas szavazásra vonatkozó szabályainak megfelelő alkalmazásával – figyelemmel a képviselőtestület számára – a legtöbb szavazatot kapta, függetlenül attól, hogy a képviselőtestület megválasztásakor a határozatképes elektori gyűlés hány tagja élt szavazati jogával.

Az országos nemzeti és etnikai kisebbségek önkormányzatot választó elektorok gyűlése az OVB értelmezése szerint választó testület, amelyen az elektorok részvétele nem csak jog, hanem a jogszabályban előírt határozatképesség fenntartására is figyelemmel az elektoroknak egyben kötelessége és felelőssége is.

A közös név feltüntetéséről az országos kisebbségi önkormányzati választáson

[4/2003. (III. 1.) OVB állásfoglalás]

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 34. §-a (2) bekezdésének *a)* pontjában írt hatáskörében eljárva az alábbi állásfoglalást adja ki:

A 46/1998. (X. 21.) BM rendelet 6. § – a szerint a szavazólap tartalmazza:

- a)* a választás megnevezését,
- b)* a szavazás módjára vonatkozó tájékoztatást,
- c)* a jelöltek nevét a magyar ábécé szerinti sorrendben,
- d)* a jelöltet támogató jelölő szervezet megnevezését, illetőleg a független jelöltség tényét, valamint
- e)* a szavazásra szolgáló kört.

Az azonos nevű és azonos jelölő szervezet által támogatott jelöltek közül az, akit később ajánlottak jelöltnek, köteles megkülönböztetni magát a másik jelölttől. A szavazólap teljességének ellenőrzése a levezető elnök és a szavazatszámláló bizottság feladata. A jelölt kérheti, hogy a szavazólap a nevét a kisebbség anyanyelvén is tartalmazza. A szavazólapot annak átadásakor le kell bélyegezni. A rontott szavazólap átadásával új szavazólap kérhető.

A 19. § (1) bekezdés alapján a szavazólapon jelölő szervezetként azt a jelölő szervezetet, amely a jelöltet az elektori jogcíme keletkezésekor állította, illetőleg a független jelöltség tényét fel kell tüntetni, azonban a függetlenként megválasztott elektor a 12. § (2) bekezdése szerint vállalhatja társadalmi szervezet képviselőjét. A (2) bekezdés kimondja, ha több társadalmi szervezet közös név alatt kíván jelöltet állítani, ezt a szándékukat egybehangzó nyilatkozattal a gyűlést megelőző 3. napig jelenthetik be a FVB-hez, a közös név és a továbbiakban nyilatkozattételre jogosult képviselő egyidejű megjelölésével. A nyilatkozattételre jogosult képviselő kérésére a szavazólap a társadalmi szervezet neve, illetőleg a független jelöltség ténye mellett a közös nevet is tartalmazza.

A 29. § (1) szerint a 19. § (1)-(2) bekezdését az országos kisebbségi önkormányzat választásán is megfelelően alkalmazni kell.

A fenti jogszabály rendelkezései alapján az OVB megállapítja, hogy a szavazólap adattartalmát a BM rendelet rögzíti. Az adattartalom meghatározásánál figyelemmel kell lenni a rendelet 19. § (2) bekezdésére is. Ezek alapján a közös név (koalíció) szavazólapon történő feltüntetéséről, azaz arról, hogy mely jelöltek neve mellett kell szerepeltetni a koalíció megnevezését, a nyilatkozattételre jogosult képviselő tesz bejelentést. Nem tüntethető fel a jelölt neve mellett a koalíció neve, ha a jelölt olyan szervezet képviselőjében szerzett elektori jogosultságot, amely a bejelentett koalíciónak nem részese.